

Att.: Ringkjøbing Landbobank A/S
Torvet 1
6950 Ringkjøbing
Att.: Direktionen

16. september 2021

Ref. AAF

J.nr. 21-003064

Sendt med sikker post (cvr nr.: 37536814)

Påbud for mangler i udførelsen af egnethedstest

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Afgørelse

Finanstilsynet påbyder Ringkjøbing Landbobank A/S at sikre, at egnetheds-erklæringen indeholder konkrete oplysninger om aktivfordelingen i den anbefalede investering, samt sikre at alle rådgivningsreferater indeholder oplysning om, hvilken risikoprofil og investeringshorisont der følges, jf. § 11 i bekendtgørelse om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel.

ERHVERVSMINISTERIET

Baggrund

Finanstilsynet anmodede som led i en temaundersøgelse den 29. maj 2020 Ringkjøbing Landbobank A/S (Ringkjøbing Landbobank eller banken) om at redegøre for, hvordan banken i praksis udfører egnethedstest i forhold til investorer med lav risikovillighed.

Ringkjøbing Landbobank har den 2. juli 2020 sendt sin redegørelse inkl. bilag 1 og 2. På anmodning har banken den 10. maj 2021 sendt 50 kundemapper til brug for Finanstilsynets undersøgelse.

Bankens redegørelse

Det fremgår af bankens redegørelse, at banken i forbindelse med investeringsrådgivning og porteføljepleje indledningsvist – og forud for handlen – via tildeling af en handelsadgang indhenter en række oplysninger, som har til formål at klarlægge og evt. udbygge kundens kendskab til og erfaring med et

specifikt produkt. I forbindelse hermed får kunden ved tildeling af handelsadgang tilsendt det relevante produktfakta-ark.

Herefter afdækker rådgiveren ved en række spørgsmål kundens uddannelse og erfaring samt formålet med investering, ligesom fordele og ulemper samt risici ved den pågældende handelsklasse afdækkes.

Rådgiveren indhenter endvidere – i dialog med kunden – via investeringsprofileringssystemet "Intellix" oplysninger om kundens finansielle situation, herunder kundens økonomiske forhold, kundens evne til at bære tab, kundens investeringsformål og kundens risikotolerance. På baggrund af disse oplysninger danner systemet en investeringsprofil, som kunden kan acceptere eller ændre. Kunden skal afslutningsvist underskrive profilen, som herefter aktiveres i bankens system. Herefter kan rådgiveren yde investeringsrådgivning og/eller porteføljepleje indenfor kundens risikoprofil.

Efterfølgende udarbejder rådgiveren et rådgivningsreferat, hvor det fremgår, hvilken rådgivning der er ydet, samt hvordan denne rådgivning stemmer overens med kundens præferencer, mål og andre karakteristika. Endvidere fremgår oplysninger om relevante transaktioner og omkostninger ved den påtænkte transaktion samt omkostninger for de kommende 12 måneder og central investorinformation for det pågældende produkt. Rådgivningsreferatet er tilgængelig i kundens e-arkiv og dermed på et varigt medium.

Banken har endvidere oplyst, at der til brug for rådgivningsreferater i forbindelse med porteføljeplejeprodukter anvendes systemgenererede autotekster, der sikrer information om, hvilke typer midler der tales om, hvilke produkter midlerne skal investeres i, hvilken risikoprofil samt tidshorizont der følges, samt hvilket depot der er tale om. I forbindelse med almindelig investeringsrådgivning kan rådgiveren derimod udarbejde en fri tekst.

Det fremgår videre af redegørelsen, at banken anvender en god skik-matrice, der skal sikre at rådgivningen sker i overensstemmelse med den enkelte kundes investeringsprofil, idet den angiver hvor stor andel aktier kunden maksimalt må have i sin portefølje i forhold til kundens risikoprofil og investeringshorizont. God skik-matricen gennemgås med kunden i forbindelse med investeringsprofileringen. Matricen fremgår imidlertid ikke af det materiale, som kunden modtager efter investeringsprofilering og forud for handlen.

Retligt grundlag

Artikel 25, stk. 2, i direktiv 2014 om markeder for finansielle instrumenter ("MiFID II") indeholder en række investorbeskyttende bestemmelser vedrørende

udførelsen af en egnethedsvurdering, der skal iagttages i forhold til den enkelte kunde i forbindelse med værdipapirhandlerens udøvelse af investeringsrådgivning.

Bekendtgørelse nr. 1580 af 17. december 2018 om investorbekendtgørelse ("investorbekendtgørelsen") implementerer MiFID II, artikel 25, stk. 2.

Det følger af § 10 i investorbekendtgørelsen, at en værdipapirhandler eller et investeringsselskab, når denne yder investeringsrådgivning eller porteføljepleje skal indhente de nødvendige oplysninger om en kundes kendskab og erfaring, finansielle situation og investeringsformål.

Endvidere følger det af investorbekendtgørelsens § 11, at en værdipapirhandler i forbindelse med investeringsrådgivning til en detailkunde – inden transaktionen foretages – skal udarbejde en erklæring om egnethed, hvor det fremgår, hvilken type investeringsrådgivning der er ydet, samt hvordan denne stemmer overens med kundens præferencer, mål og andre karakteristika

Reglerne suppleres af artikel 54 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/565 af 25. april 2016. Den delegerede forordning indeholder en række investorbekendtgørelsesbestemmelser vedrørende udførelsen af egnethedstest og –vurdering, der skal iagttages i forhold til den enkelte kunde i forbindelse med værdipapirhandlerens udøvelse af investeringsrådgivning og porteføljepleje.

Finanstilsynets vurdering

Ringkjøbing Landbobank har med sin redegørelse og bilag dokumenteret de enkelte elementer af bankens proces for udførelse af egnethedsvurderinger i forbindelse med investeringsrådgivning og porteføljepleje.

Bankens proces, hvor de enkelte forhold og spørgsmål i processen gennemgås sammen med rådgiveren, er efter Finanstilsynets vurdering med til at sikre, at rådgiveren kan vurdere, om kunden forstår formålet med processen og spørgsmålene, og at der er mulighed for at spørge yderligere ind til de svar, som kunden giver.

Det er Finanstilsynets vurdering, at bankens proces for tildeling af handelsadgang tilvejebringer information om kundens kendskab til og erfaring med et specifikt produkt samt kundens finansielle situation og investeringsformål. Endvidere vurderes det dokumenteret, at processen sikrer, at kunden anbefales den tjenesteydelse og de finansielle instrumenter, der egner sig for kunden i overensstemmelse med vedkommendes risikovillighed og evne til at

bære et tab. På den baggrund vurderes banken at leve op til kravene i § 10 i investorbekendtgørelsen.

Finanstilsynet bemærker, at egnethedserklæringen efter § 11 i investorbekendtgørelsen skal indeholde oplysning om, hvilken type investeringsrådgivning der er ydet, og hvordan denne rådgivning stemmer overens med kundens præferencer, mål og andre karakteristika. Kunden skal således af rådgivningsreferatet kunne se resultatet af bankens rådgivning.

Af de fremsendte kundemapper kan Finanstilsynet konstatere, at rådgivningsreferaterne for investeringsrådgivning i modsætning til rådgivningsreferaterne for porteføljepleje ikke indeholder oplysning om kundens risikoprofil og investeringshorisont.

Efter Finanstilsynets opfattelse er det en væsentlig information for kunden at få information om den anbefalede aktivfordeling, herunder oplysning om at fordelingen af aktier og obligationer indenfor et givet spænd, kan variere i investeringsperioden. Da det er en del af den rådgivning, som banken har ydet, og tjener som dokumentation for, at rådgivningen er i overensstemmelse med kundens investeringsprofil, finder Finanstilsynet, at denne specifikke information bør fremgå af egnethedserklæringen og dermed af rådgivningsreferatet. Det er på den baggrund Finanstilsynets vurdering, at rådgivningsreferatet ikke lever op til § 11, stk. 1, i investorbekendtgørelsen.

Finanstilsynet påbyder derfor banken at sikre, at information om den anbefalede aktivfordeling fremadrettet fremgår af rådgivningsreferatet/egnethedserklæringen, samt at alle rådgivningsreferater fremadrettet indeholder oplysninger om den risikoprofil og investeringshorisont, der følges.

Opfølgning

Banken har i sit høringssvar af 28. juli 2021 oplyst, at oplysning om den anbefalede aktivfordeling indtil nu har været givet til kunderne på forskellig vis, herunder i præsentationer, der udleveres til kunderne, ligesom den kan være oplyst til kunderne på anden vis, f.eks. telefonisk, ligesom det kan være skrevet ind i et referat.

Banken har nu udarbejdet en autotekst relateret til den anbefalede aktivfordeling, hvorved banken har indarbejdet en model, der skal sikre ensartethed i, hvordan disse oplysninger gives til kunderne. På den baggrund anfører banken, at idet banken også tidligere har oplyst kunderne herom, lever banken allerede op til reglerne, hvorfor det ikke bør føre til et påbud.

Banken har endvidere oplyst, at banken i sine rådgivningsreferater skelner mellem et individuelt eller tværgående referat. Hvis der ydes investeringsrådgivning med udgangspunkt i en specifik profil og kundedepot, vil kundens risikoprofil og tidshorisont fremgå af rådgivningsreferatet. Hvis der ydes helt generel rådgivning, hvor der ikke tages udgangspunkt i en specifik investeringsprofil/kundedepot, vil kundens investeringsprofil og tidshorisont ikke fremgå af referatet. Banken anerkender, at baggrunden for, at de til undersøgelsen tilsendte kundemapper ikke har indeholdt oplysning om risikoprofil og tidshorisont kan skyldes det forhold, at rådgiverne i praksis har valgt et tværgående referat i situationer, hvor der burde være udarbejdet et individuelt referat. Som følge heraf har banken ultimo juli 2021 udsendt en præcisering til sine rådgivere herom, ligesom den relevante forretningsgang er blevet justeret.

Finanstilsynet bemærker, at banken i sit høringssvar af 28. juli 2021 har anført, at banken allerede i praksis efterlever de påtalte forhold, men at der er foretaget nogle processuelle tiltag for at sikre, at de pågældende oplysninger fremadrettet fremgår af rådgivningsreferaterne.

Finanstilsynet noterer sig bankens oplysning om allerede at leve op til påbudene. Det er Finanstilsynets vurdering, at banken ikke i det til undersøgelsen fremsendte materiale har dokumenteret, at kunderne i rådgivningsreferatet har fået oplysning om risikoprofil og investeringshorisont samt anbefalede aktivfordeling, og at banken dermed på tidspunktet for påbegyndelsen af nærværende undersøgelse ikke levede op til reglerne i § 11 i investorbeskyttelsesbekendtgørelsen.

På baggrund af den fremsendte dokumentation er det dog Finanstilsynet vurdering, at Ringkjøbing Landbobank ved de gennemførte tiltag og dokumentation nu efterlever påbuddet.

Offentliggørelse

Det fremgår af § 354 b i lov om finansiel virksomhed, at Finanstilsynet skal orientere offentligheden om sager, som er behandlet af Finanstilsynet, og som er af almen interesse. Finanstilsynet finder, at denne sag er af almen interesse, og påbuddet vil derfor blive offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside.

Klagevejledning

Finanstilsynets afgørelse kan indbringes for Erhvervsankenævnet senest fire uger efter, at den er modtaget. Det følger af § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Klagen skal sendes pr. e-mail til adressen ean@naevnenes-hus.dk eller pr. post til Erhvervsankenævnet, Toldboden 2, 8800 Viborg, tlf. 72 40 56 00.

Det er forbundet med et gebyr at klage til Erhvervsankenævnet. Yderligere information om klagegebyr og opsættende virkning kan findes på Erhvervsankenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/erhvervsankenaevnet/>, og i bekendtgørelse nr. 1135 af 13. oktober 2017 om Erhvervsankenævnet.

Med venlig hilsen

Anne Aarup Fenger
Chefkonsulent